

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu: 1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie: 1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate: 1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceeri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Hieronimi — șiretul.

Nu-i dă pace ministrului nostru de interne chestia românească. Drumul său prin Ardeal a fost numai introducerea, după care acum, înzestrat cu experiențele câștigate, s'a așezat precum se vede, serios pe lucru.

Pe când ceilalți miniștri se răcoresc, după munca anului, pe la băi și prin villegiaturi, încât nici de nume nu li-se mai aude, dl Hieronimi muncește din greu, și anumit numai în chestia română.

Ce mai bunădată de ministru! Acum în dricul verii, pe călduri caniculare, numai soartea Românilor îl preocupă!

Și ca nimenea se nu se îndoaescă că așa este, Excelența Sa ni-a vestit, precum am văzut în nrul de ieri, într'unul din cele mai acreditate organe oficioase, că „guvernul e decis să se dedice cu tot zelul rezolvării chestiei române” și să câștige pe Români „prin cucerire morală” — pentru „idea de stat”.

Și ministrul e plin de încredere, că opera aceasta va reuși, căci în călătoria sa prin Ardeal s'a convins că relele de aici se pot vindeca și „înstrăinarea Românilor se poate delătura printr'o politică înțeleaptă”.

Eată dar', după multă vreme, un bărbat de stat maghiar, care a studiat chestia română și ține a documenta, că are și priceperea și voința să o rezolve.

Dl Hieronimi ni-a indicat și mijloacele, prin care voește să o rezolve. În discursul său din Cojocna a pus în vedere reforma legii electorale și a celei de presă, ear' în oficiosul pomenit mai stăruie și asupra reformei administrației, toate aceste spre sfârșitul împăcării Românilor.

Programul, va să zică, e gata și realizarea lui pusă în lucrare. E vorba acum numai, că ce zic Români la toate aceste, căci de împăcarea lor fiind vorba, din toată treaba nu se poate alege nimica, dacă ei nu vor accepta programul ministerial.

Ce să zică Români? Dl Hieronimi dela capul lucrului o spune, că pentru idea de stat voește să-i câștige. Va să zică pentru panmaghiarism, va să zică pentru experimentarea nenorocită de a fi contopiți

în națiunea maghiară. Așadar' nu pentru consolidarea patriei comune cu caracterul ei milenar de țeară poliglotă, ci pentru utopiile șovinistilor moderni.

Ei bine, pur și simplu nu credem că dl Hieronimi, mai ales după experiențele făcute în Ardeal, speră în adevăr să-i câștige pe Români pentru idea sa de stat.

Mai vin apoi mijloacele sale de împăcare. Sărmanele mijloace! Ce perspectivă deschid acestea Românilor? Reforma legii de presă le dă garanția, că jurații din Cluj nu-i vor arunca în temniță după patenta împărătească, ci după legea constituțională maghiară.

Reforma legii administrative le pune în vedere, că alegătorii români vor fi teroriștii și oprii dela vot, când îi vine guvernului la socoteală, după censul redus! Ce mai bunădată! Par'că în comitatele noastre ungurene nu este și astăzi censul redus, și cu toate acestea Români și acolo au fost siliți să se pună în pasivitate. Reformele acestea, demult promise, dar' vecinic ne-realizate, Români în cazul cel mai bun le vor primi ca un semn de bună intenție din partea guvernului, dar' nu ca preț de împăcare. Căci ele nu ar îmbunătăți soartea Românilor, ci cel mult ar repara o nedreptate veche, o pată urtă a constituționalismului maghiar.

În fine administrația de stat îi va scuti pe Români de impetuositatea „coteriilor familiare” de prin comitate, pentru-că cine și-a urit zilele să fie numit direct de guvern în câte un post subaltern pe puste Ungariei, unde în viața sa se nu se mai întâlnească cu Români.

Noi nu putem fi optimiști, care să sperăm că dl Hieronimi va pute câștiga cu aceste mijloace pe Români, nici pentru alte celea, decum pentru idea sa de stat.

Români cer drepturi și garanții de viață și dezvoltare națională-culturală, nu mofturi ministeriale. Dacă dl Hieronimi nu-i dă mână să ne dea aceste drepturi și garanții, ni-le vor da alții, căci noi mai putem aștepta. Pentru aceasta supărare nu-i, dar' nici d-sa se nu se alinte cu gândul că ne va împăca.

Dar' dl Hieronimi mai are și alte mijloace de cucerire morală, afară de cele legislative, despre care însuși recunoaște, că nu sînt de ajuns.

Cunoaștem vre-o câteva și din acestea. Temnițele din Seghedin și Vaș, pozele de gendarmi și mai presus de

toate celebra curte cu jurați din Cluj ne sînt vecinic dinaintea ochilor!

Drept-aceea dl Hieronimi este foarte prudent, că însuși asigură că „deocamdată, sub presiunea înverșunării ce domnește, nu se pot aștepta succese însemnate dela asemenea politică”.

Dl Hieronimi știe, că nu numai „deocamdată”, dar' nici-o dată nu va avè succes pe baza propusă de d-sa. Atăta măcar presupuneam dela inteligența sa, că-i cunoaște pe Români.

Pentru-ce dar' stăruie totuși, ca să se creadă, că voește să-i împace pe Români? Vezi, aici e aici! Fără îndoială e deochiată dragostea d-sale, așa din bun senin.

Noi însă altă explicație nu-i aflăm, decât aceea, că alți factori îl silesc să facă ceva, lui însă nu-i dă mâna să facă, dar' totuși este silit să producă aparență, că studiază chestia și voește să o rezolve. De aceea călătoria prin Ardeal, de aceea comunicatele oficioase, din care însă nici o treabă nu ese și nu va ese, pentru-că nu e cu puțință să ese.

Șiret este, nu e vorbă, dl Hieronimi, numai cât astăzi nu mai au preț apucăturile sale.

Ești, moderatori! Archivreul „Pester Lloyd” publică în numărul său dela 3 I. c. un prim-articol, în care injură pe toată lumea din țeară și străinătate, care nu prea slăvește politica jidano-maghiară, și în special pe Români de aici și din România, pe care ear' îi bănuțe că ar lucra cu ruble rusești contra „ideii de stat”. După-ce astfel își răcoare sufletul, dă un strigăt de desperare, după „moderații noștri”, care tot încă nu se ivesc, ca să salveze situația. Plin de înduioșare își aduce aminte de încercarea viitoristă dela 1884 și provoacă pe arhierii români și pe fostii viitoriști să ese la iveauă și să formeze un „Mittel-partei” pe baza programului dela 1884. Am dori și noi să-i vedem odată pe moderații acestia.

„Zastava” despre călătoria lui Hieronimi, într'unul din numerii sei mai proximi scrie următoarele: „Să-și însemneze bine dl ministru, că pe calea urmată de el nu o să ajungă la nimic. Dacă într'adevăr voește să saneze lucrurile, atunci înainte de toate să-i lăibereze pe prizonierii naționaliști, încete cu prigonirea presei naționaliste și să aștepte în pace ținerea congresului naționalităților, activitatea căruia — se în-

țelege — se nu o împedece. Așa apoi va pute să țiee cunoștință de postulatele și gravaminele naționalităților, pe baza cărora și-ar pute organiza activitatea. Așa însă — fără să fie bine orientat — se nu facă nimic, căci înzadar e totul”.

Le subscriem și noi.

Voci latine.

Dela frați la frați.

Prin îngrijirea domnului profesor Urechia, va apare albumul de adesiune la protestările contra barbarilor maghiari, care conține cunvinte de ocaziune, iscăliturile autografe ale mai multor ilustrii-filo-români, precum și o serie de articoli, reprobând faptele maghiare în Transilvania și Bănat și aducând laude martirilor români, aruncați în temnițele dela Seghedin și Vaș.

Albumul va apare peste câteva zile în editura Socec, cu adesiunile următorilor bărbați, toți de ginte latină: Brunialti, consilier de stat din Roma. Carol Donati, deputat, D. Pandolfi, Omodei, Ostini, Canegallo, Pais, Danielli, Arturo Galletti, Eugenio Mauri, Zainy, Luchini, Palizola, Calderara, Arcoleo, Mestica, Ghigi, Nicola Vischi, Testaseca, Delbalzo, Morelli, Papa, Michele Amadei, Adolfo Brunnicardi, Antonio Sinaldi, Paulo Trompea, Nicola Falconi, Giuseppe Bracci, Puglieze etc., deputați sau senatori din Roma, Nicola Barozzi, Pietro Foscarini din Venezia, Angelo de Gubernatis, Tullo Massarani, senator, Luigi Palma, prof. onorar de drept constituțional dela Roma, nonagenarul și celebrul istoric Cesare Cantu, marele poet Giosue Carducci, Petre Ferrari, senator, Roberto Fava, ziarist, profesor Maineri, gloriosul profesor Ascoli, senator, Enrico Croce, Itudenti din Paxia și Roma, ilustrul profesor din Bologna, G. Cappellini, Aymo, directorul ziarului „Arena”, Lavagna, directorul ziarului „Faro Romagnolo”, Francesco Zon, directorul ziarului „Il Veneto”, Clemente Corte, senatorul Gaitan Negri, Dr. Gaetan Malenotti, directorul ziarului „Fieramosca”, avocatul Atilio Begey etc., din întreaga Italie și din toate stratele culturale ale străbunei patrii.

Vicomte E. M. de Vogué, romancierul Iules Lermina, deputatul A. Naquet, ilustrul profesor de istorie Alfred Rambaud, slavistul însemnat Louis Leger, Ag. Cavalier, L'Oiseau, Aug. Roque-Ferrier, președintele felibrigiului latin dela Montpellier, C. Laforque Leonce Pingaud, profesor la universitatea dela Besançon, mult apreciatul profesor Leroy-Beaulieu, profesorul dela „Hautes-Etude” Emile Picot (scris în românește) Albert Vandal, cunoscutul biograf al lui Napoleon, Moussilhac, E. Von den Rest, rectorul universității din

Bruxella, Diodonné Bras, fondatorul academiei poetice din Sudul Franței, istoricul Ernest Lavisse, George Fazy, avocat, Doctor în drept, fost vicepreședinte al consiliului din Geneva, doamna Juliette Adam, directoara dela „Nouvelles Revue”, James Darmesteter, director la „Revue de Paris”, Henri Gaidoz, poetul vestit F. Mistral, A. Foucher de Careil, Ludovic Drapeyron, director la „Revue de Geographie”, A. Espagne, deputatul Louis Legraud, A. Roux, Lavinion, Frédéric Amouretti, Alfred Berl, fostul ministru Flourens, C. Waternau, G. Garreau, Henri Rochefort, A. Saissy, G. Clemenceau, fost ministru, L. Seutapéry, Edordo Calenda, E. Theiss, B. Beau, din partea studenților dela Lyon, E. Chalbac, din partea studenților din Geneva, René Acolla, membru al curții de compturi din Paris, Fablet Noudet, Charles Gros, Ch. Loiseau, Dr. Gobat, consilier național elvețian, Jules Simon, fost ministru senator, Ambroise Thomas, E. Vacherot, mult regretatul poet Leconte de Lisle, vestitul geograf E. Levasseur, nemuritorul Fr. Coppée, publicistul cunoscut Gaston Calmette, Emil și Paul Dechanel, politicianul Eduard Lockroy, popularul romancier Emile Zola, Leon de Rosny, președintele institutului geografic, Maurice Block, T. Leveillé, profesor la școala de drep din Paris, A. Lesouef, cancelar al alianței științifice, Comtesse Diane, fecundul poet Sally Prudhomme, dramaturgul Meilhac, marele editor Charpeutier, Felix Duraud (foarte frumoase versuri), François Deloncle, deputat, generalul Pormeutier Iulie Del'homme, cunoscuta conferențiară, Louis Dechamp, L. Vankeinmealm; toți din ce are Franția mai ilustru pe toate căile de cultură.

Manuscrisele de aderență ale bărbaților portughezi și spanioli nesosind încă toate, în acest volum nu s'au puțut tipări decât ale următorilor, lăsând pentru un al II-lea volum pe ale celor rămași: Profesorul de medicină și chirurgie Cacicano Macias Rodriguez, Alberto de Quintana, Haici, medicul-șef al armatei spaniole, G. M. Töres-Caicedo, fost ministru plenipotent al republicii Salvador la Paris, mare cruce al Legiunii de onoare etc.

Cum se vede din numele citate, albumul „Voci latine” are o însemnătate și o oportunitate mare, căci el arată că toată Europa desaproabă nelegiuirile Maghiarilor, dela modestul student până la însemnații scriitori, diplomați și miniștri. Neapărat albumul credem că se va găsi în casa fiecărui Români, sau străin care simte alături cu Români și ceteri caldele și entusiastele cuvinte pe care atâția oameni ilustru le trimit fraților noștri nu vor pute să nu fie recunoscătorii adunătorului lor, ilustrului profesor V. A. Urechia.

Limba cultura și civilitatea franceză nu sînt de loc amenințate la Bruxella sau la

FOITA „TRIBUNEL”

„Fără inimă”.

(Dramă în patru acte de E. Hartung ...)

G. Schwarzkopf.

Franz Magnus, năcăjitul conducător al unei fabrici de țesături, care nu se gândește fără la născocirea unui nou model, care să facă efect, căruia de ani de zile nu i-a trecut prin minte să cerceteze vre-un teatru ori să cetească vre-un referat despre reprezentarea vre-unei noutăți, fu însărcinat de prietenul său E. Hartung, care petrecea în Londra, să asiste la prima reprezentare a unei sale drame „Fără inimă”, făcându-i apoi despre primirea ei din partea publicului, precum și despre succesul dobândit de una dintre actrițele celui teatru un raport imparțial și conștiențios.

Curiositatea lui Hartung nu e chiar neîndreptățită și și pentru cererea adresată prietenului său este o scusă. Hartung e adevăat autorul piesei celei noue și afară de aceea între el și actrița din poveste existaseră odinioară niște relațiuni, adevărat, că foarte curate, care îl îndreptățiau însă totuși la o anumită interesare.

El scrisese lui Franz cam următoarele: „Iubite amice, eu mă îndrept cătră tine, posesorul de învidiat al unei inimi nestrucate, pentru de a primi o judecată neprecupată despre primirea și impresia, ce a făcut-o. Ar

fi mai firese, la aparență, să mă adresez în astă privință cătră colegii mei. O judecată imparțială n'as pute însă primi dela ei nici-când. Ei sînt prea atinși de ofiția gândirii. Privirea le e turburată, ei vîd numai umbre; nici auzul lor nu plătește mult în sările, când se presentă piesele altora. Aplausul sună slab la urechile lor, și larma, ce se produce prin baterea mânilor, le tradează până la evidență, că acelea sînt mișcate de amici numai; și risul jertit glumelor, născocite de altul, li-se pare forțat. Îi cunosc bine, căci mă cunosc și pe mine. — Spune-mi numai fără încungiur, iubite amice, ce impresie au făcut asupra ta — ei, și apoi mai adaugă și un extract despre cele ce scriu gazetele, despre piesă și primire. Recenziunile nu vreau să le cetesc. Devin nervos, când aflu dela alții ce am gândit și care mi-a fost scopul”.

Franz Magnus își făcu o seară liberă și participă la prima reprezentare a piesei „Fără inimă”. Își petrece de minune, și după plăcerea lui piesa au avut un succes strălucit înaintea publicului. El își poate sprigini opiniunea pe împregiurarea, că publicul binevoise să ridă, să plângă, să asculte cu atențiune și să aplaudeze des și îndelungat. De almintrelea nu se încumeta să-și facă o părere proprie despre valoarea literară, despre alcătueala tehnică a piesei. Și debutanta, d-șoara Herbert, i-a plăcut; el o afla frumusecă, drăguță, amabilă, plânsul ei l'a impresionat.

Stând încă sub impresiunea proaspătă a celor văzute și auzite se apucă numai decât

după întoarcerea dela teatru de o epistolă cătră prietenul său literat, în care exprimându-și sincera sa admirațiune, îi poștește în cuvinte din inimă eșite noroc. Extrasul cerut din recenziunile ce vor urma îi va alătura îndată după cetera lor epistole.

Încă de cu ziuă însărcinase pe un ucenic să-i procure toate gazetele, și dimineața le află pe masa lui de scris. De astă-dată nu se ocupă după obicei cu cetera telegramelor și a noutăților; minat de un interes adevărat își îndreptă ochii asupra referatului dela teatru. Prima foaie ce o ia în mână e „Nunțiu”, foaia lui de predilecție.

„Nunțiu” scrie:

„O nouă piesă! Un nou autor! Tema noastră de ce e nou, devenită obicei în urma tristelor experiențe ce am făcut, a fost de astă-dată prea îndreptățită. „Fără inimă”, dramă în patru acte de E. Hartung, care cu mai mult drept s'ar pute numi „Fără spirit”, e o piesă de boulevard de cel mai ordinar calibru, care lucră cu cele mai tocite efecte. O anumită dexteritate externă, de meșteșugar, nu se poate disputa autorului. Publicul slab reprezentat se arăta la început binevoitor, se retrase însă deja dela actual al doilea înaintea clicei neobosite. În piesa asta nouă, care de bună-seamă nu va îmbetrâni pași și actrița, d-șoara Herbert, întâia-dată pe scenă. Când va fi pe urmă?”

Dând din cap puse „Nunțiu” la o parte și se cufundă în paginile „Știrilor literare”.

Acestea scriau:

„Fără inimă”, o dramă în patru acte de un literat necunoscut până acum pe acest teren, au obținut cu ocaziunea reprezentării ei de ieri un succes deplin și meritat. Nu putem lauda întreg cuprinsul acestei piese, care-ți reamintește în privința tehnice și tendenței ei produsele lui Scribe, dar' o critică imparțială trebuie să conceedă, că autorul, care încă nu e pe deplin sigur într'ale formării tehnice, are un fin sentiment literar, priceperea pentru a produce impresiune, și că scrie un dialog viu și plin de spirit. Publicul, care umplea sala — numai unele loji erau goale — aprecia aceste aplaudând des nu numai pe autori, ci și pe d-șoara Herbert, o damă frumoasă, încă foarte tină. „Artista”, o aparență delicată cu maniere de subreț, a fost pe deplin stăpână pe partea voioasă a temei sale, posibilitatea de a da expresiune simțemiilor lor pare a-i lipsi”.

Cam confus dete Franz „știrile” la o parte și luă „Curierul”.

Aceasta scria: „După atâtea drame, în care adulterul e sərbătorit, frivolitatea în toate intrupată, eată eără o sănătoasă piesă, o piesă care reprezintă o idee adînc morală, cu un dialog sănătos, ici-colo cam aspru, care par'că înadins vrea să-și arete disprețul cătră acel joc franțozesc cu spiritualul. E. Hartung, a cărui piesă a fost reprezentată ieri cu mai mare succes, pare a se fi apropiat, în dorința de a se feri cât de mult de modelele franceze, prea tare de șablonul, acum cam învechit, al pieselor pline de lacrimi ale lui Iffland; pentru

aceasta însă nu-l învinovățim. Mai bine sentimentalism german, decât corupție franceză. Piesa, asupra căreia vom reveni cu deamă-runtul, care nu va dispăre așa de curînd din repertor, va avè o deosebită atracție pentru popor, pentru publicul galeriilor, care au fost ieri foarte slab cercetate. La adresa noiei debutante nu putem îndrepta fără măgulitoare complimente. Tinăra fată cu o față de adevărat tip de Gretchen, dispune de un ton, ce isvorește din inimă și pentru aceea își găsește drumul cătră inimă.”

Franz se șterge peste ochi, face o mică pauză și găsește apoi cu oare-care șfeală la cetera gazetei a patra.

„Observatorul” scrie:

„Dl E. Hartung nu ne spune în piesa lui, ieri reprezentată întâia-dată, nimic nou, dar' vechiul ni-l presentă cu o dexteritate de escamator într'adevăr surprinzătoare. Dexteritatea aceasta trebuie să ne desdauneze pentru toate celelalte scăderi: lipsă de simțemînt, de seriozitate morală, de ori-ce tendență.”

„O parte din publicul de ieri parea a se simți în mod neplăcut atins de frivolitatea cu care se joacă în această piesă autorul cu simțemînt și tradițiuni până acum venerabile; nu mai încapă însă îndoială, că piesa aceasta își va câștiga cu timpul prin dialogul său cel serios în partea sa publicul, pe acel public, căruia nici Francezii nu-i sînt destul de franțozii. Noua actriță, d-șoara Herbert, a fost foarte potrivită pentru această piesă, poate număi pentru aceasta. Aducînd prin figura

Geneva, și dintr'acolo nu vine nici o amenințare politică pentru Belgia ori pentru Șvizzera. Italienii din Veneția rețică și din Giuria, și Românii din Transilvania și Bănățer dela Austria sau dela Ungaria, de a fi egalmente autonomi în limbă, educațiune și instrucțiune. Guvernul austriac și cel maghiar ar lucra în propriul lor interes îndestulând aceste legitime aspirațiuni, dar dacă cred din contră că este pentru dntsele o necesitate de a le combate, acele guverne aduc civilizația universală să se condamne existența lor. Prof. G. Ascoli, senator (extras din „Voci latine”).

Monument lui Iancu!

În „Foiaș Poporului“, numărul 27, apărut Dumineca trecută, la 17/29 Iulie, aflăm continuându-se publicarea listelor incuse cu sume pentru fondul monumentului lui Iancu. Anume:

Lista din Apoldul-mare, trimisă de dl Ioan Iridon sen. cu suma de 8 fl. 85 cr.

Lista din Hațeg, trimisă de dl Basiliu Vuca, cu suma de 11 fl. 30 cr.

Ear' în numărul ei 28, apărut astăzi, „Foiaș Poporului“ publică pe următoarele:

Lista din Murș-Ludoș, pe care s'a adunat suma de 12 fl. prin domnișoara Elena Solomon.

Lista din Bodești, trimisă de dl învțător Nicolae Boscaiu, cu suma de 21 fl. adunată dela mai mulți locuitori din comunele Bodești, Cil, Bontefști, Almaș, Buteni și Tăuți.

Lista din Vaca (comitatul Hunedoarei), trimisă de dl preot Iosif Costea, cu suma de 4 fl. 60 cr.

Lista din Minișiu (comitatul Aradului) cu care economul George Demșorean a adunat suma de 12 fl. 30 cr.

Lista din Chitighaz venită dela plugarii Moise Olariu și Petru Muntean cu suma de 10 fl. 18 cr.

Lista din Graz trimisă de un tânăr universitar cu suma de 7 fl.

Lista din Albaic venită dela junii economi Petru și Solomon Iodea, cu suma de 6 fl. 5 cr.

Singuratici care au trimis ei de-a dreptul, aflăm publicați pe următorii:

Dl Eugen Bian din Făget 5 fl.; dl George Stoica din Peștișul-de-sus 1 fl. 50 cr.; dl Someon Barbu din Sadu 20 cr.; din comuna Fofeldea s'au trimis fără a se spune dela cine 4 fl. 12 cr.; din Cărpiniș, tot fără a se însemna dela cine, 10 fl.; domnul Avram Mihailu, medic-șef al spitalului „Cocoș“ din Bălciurești

ei voluptoasă cu femeile lui Rubens, ea se prezenta în joc provocatoare, afară de aceea nu e capabilă de altceva, fără de a eluța asprului și incolorului ei organ de regulă niște rezultate neprevăzute“.

Franz se întărește cu o a doua ceașcă de cafea, — ochii sei au o privire neodichnită și mâinile îi tremură deja, când apucă proximal jurnal.

„Opinia publică“ scrie: „Publicul a dovedit ieri, că e virstnic. Ieri a respins în mod hotărît o piesă, pentru care de săptămâni de zile s'a bătut toba reclamei și care are de a-și mulțumi prezentarea ei pe scenă numai unei manipulațiuni de protecție. Prin aceasta i-au pregătit numai soarta meritată. Tot așa de rău i-a mers și debutantei din seara aceasta nenorocită, unei dame, care demult a trecut peste vara vieții și care tot ce-i lipsește se silește a înlocui prin o deosebită usare de organ și alte apucături învătate de rost“.

Franz, buimucit aproape de desperare, mai aruncă o privire în „Literatur“, care constată „că impresiunea a fost zdrobitoare, că piesa samănă în toate privințele cu cap de operele lui Sofocle“, concesse pe baza „Postei de seară“, „că talentul autorului îl îndreaptă mai mult spre partea voioasă a vieții, pentru care tonul greu și zdrobitor al debutantei într'adevăr n'a fost potrivit“, apoi se sculă de pe scaun ameit.

Se preumblă în sus și în jos, cercă să-și revocă în memorie deosebitele păreri, să

20 lei; dl Petru Gubări din Nădlac 50 cr.; dl Danil Crișan din Valea-Dosului 1 fl.; Ioan Bocean, calegător de litere 1 fl.

Suma: 475 fl. 85 cr. și 124 lei.

Subscris: Tit Liviu Albini, dăltător de seamă.

Domnul Partenie Cosma la Seliște.

Seliște, în 20 Iulie v. 1894.

La 10/22 Iulie s'a ținut aci adunarea de constituire a despărțământului Asociațiunii transilvane Seliște, care mulțumită lipsei de tact și volniciei binecunosute a dlui Cosma, delegatul comitetului central din Sibiu, s'a sfârșit cu un regretabil fiasco.

Cu felinarul lui Diogene de căuta comitetul central om mai potrivit de a face ispravă aci, n'ar fi putut găsi pe altul decât pe dl Partenie Cosma, un om lipsit de orice simpatie și încredere în acest cerc curat românesc, un lucru despre care primia d-lui o și mai palpabilă dovadă, dacă pleca numai cu 10 minute mai târziu din Seliște. Poporul indignat era să-l huiduească.

Adunarea însăși s'a ținut în sala cea mare a școlii, în prezența unui public numeros din Seliște și giur, venit aci anume cu intenția de a se înscrie în lista membrilor Asociațiunii.

Imediat după cuvântul de deschidere al dlui Cosma, s'a ridicat dl protopop Dr. Nicolau Maier, care în timp de 4 ani n'a isbutit să constituie aci despărțământul Asociațiunii și drept expunere expune motivele acestui fapt. Eată deslușirile date de dl protopop:

On. adunare! Ca unul care fusesem mai înainte încredințat ca constituirea acestui despărțământ al „Asociațiunii transilvane“ și care în trei rânduri zadarnic am încercat a-l constitui, — mă simt necesitat a da unele deslușiri asupra cauzelor acestui nesucces.

Deslușirile acestea sînt cu atât mai îndatorat a le da, cu cât pe de o parte ele sînt de natură a delătura unele bănueli neîndreptățite ce se colportează în contul cercului Seliștei, ear' pe de altă parte cred că vor contribui la promovarea reală și adevărată a acelor scopuri, pentru care s'a înființat „Asociațiunea transilvană“.

Unii dintre cei chemați a participa la constituirea acestui despărțământ n'au participat, cu toate convocările făcute de mine, pretextând niște cauze formale, că de ce așa și de ce nu altfel s'au făcut convocările, dar numărul acestora spre norocire a fost foarte mic și eu nici nu voiu mai reflecta la ei.

Cu atât mai mare însă era și este numărul acelora, care au ținut că trebuie să-și impună rezerve serioase nu față cu „Asociațiunea transilvană“, e un nemernic cine ar contracara-o în ajungerea scopurilor ei, ci față cu modul de conducere al ei observat în timpul din urmă, față cu spiritul, care după opiniunea generală a lumii de aci nu corespunde intențiilor acelora, care au fundat-o.

Că nu poate fi vorba aci de urgisirea instituțiunii, mă provoc la acea însufiețire generoasă, care a vîrsat în trecut mii de florini din punga Seliștenilor și a împregiuririi în fondurile Asociațiunii. Dar' atunci, când acești oameni generoși au observat, că de nici o justă cerere a lor nu se ține cont, când au observat, că comitetul Asociațiunii nu în-

vrednicește pe nimeni din aceste părți de nici un ajutor, să fi fost el cât de imperios reclamat, când a observat, că comitetul Asociațiunii nu se constituie în conformitate cu devisa Asociațiunii, care este „literatură și cultură“, ci după mici interese particulare, când a observat, că Asociațiunea cu toate se ocupă numai cu „literatură“ nu, când a observat, că pe teren cultural lucrarea ei s'a îngrădit aproape exclusiv asupra unei singure instituțiuni a școlii de feteți din Sibiu, și când a observat, că și această instituțiune e întemeiată și condusă după niște considerațiuni, pe care poporul din acest cerc nu le aprobă, când mulțimea celor-țe ce ugeată a observat toate acestea, ea a trebuit să-și impună rezervele acelea, care s'au manifestat în neparticiparea la constituiriile convocate de mine.

Acasta este, dle delegat al comitetului central, adevărata situațiune, care explică cele petrecute aici și care trebuie, cred eu, să o cunoască și on. comitet al „Asociațiunii transilvane“, pentru ca profitând de ea, în viitor să-și conformeze lucrarea pe deplin cu vederile acelu popor, pentru a cărui literatură și cultură știm că s'a înființat Asociațiunea transilvană. Am zis.

Efectul acestor cuvinte bărbătești a fost mare. Cu deosebire dl delegat al comitetului central nu știa să-și exprime părerea sa de bine pentru deslușirile primite ori năcazul ce ferbea într'insul. Și-le-a exprimat pe amîndouă și a folosit ocazia a lovi în protopop și în „unii“, care vor să zădărnicească lucrările Asociațiunii. Nu prinde, dle Cosma! Era cu mult mai clară declarațiunea dlui protopop decât se se poată interverti. Mai vorbi dl pretor suprem Dr. Bran de Lemenyi în contra protopopului cu o vehementă vrednică de o cauză mai dreaptă.

Vîzînd dl Cosma, că dl protopop voește să reflecteze la invectivele presidiale și pretoriale, în plenitudinea sa de tact i'a detras simplu cuvîntul. Acel procedeu singur salvator pentru oamenii de felul d-sale a voit să-l aplice și față cu proximal vorbitor, învțătorul Ioan Bratu din Tilișca. Pe acesta l'a lăsat să vorbească numai până când i-s'a părut, că o să facă elogii comitetului Asociațiunii, din momentul când învțătorul Bratu însărcinat de majoritatea covârșitoare a celor de față a voit să dea o declarație la protocol, în care se expuneau vederile, gravaminele și dorințele celor-țe au venit aci să se înscrie ca membri, dl Cosma i'a detras cuvîntul. Ei, asta era prea mult!

Lumea s'a indignat. Și... l'a scos afară pe dl Cosma? Nu. Poporul de aci a avut mai mult tact ca dl director al „Albinei“. Ca să evite scandalul, după-țe vîzînd poporul, că de vocea sa nu se ține cont acolo, unde presidează dl Cosma, a părăsit sala în liniște și cu dignitate. Din vre-o 100 de oameni au rămas vre-o 15 înși.

Și astfel Asociațiunea s'a ales în loc de cu vr'o 50 membri noi, numai cu vr'o 8, și s'a constituit așa după-cum o instituțiune literară și culturală nu se poate constitui. Forța noului comitet sînt funcționari administrativi!

Și ca on. public să vadă, dacă e vorba de ostilitate aci în contra Asociațiunii, aclud aci și declarațiunea dlui Bratu, cu care a rămas în buzunar, mulțumită liberalismului democratic de care e stăpînit domnul Cosma. Eată-o:

Onorată adunare! Trebuie să constat înainte de toate, că dl protopop Dr. N. Ma-

ier a expus aci vederile care sînt generale în centrul nostru, și pe care a le avî, vî mărturisesc, mult ni-a amarit sufletul.

Da, dle președinte și on. adunare, ni-a lipsit încrederea în comitetele mai recente ale „Asociațiunii transilvane“, pentru-că activitatea lor nu era în consonanță cu opiniunea publică românească.

Dar' nu mai voiu să insist asupra acestui lucru, ce se referă la trecut, pe mine mă preocupă prezentul.

Fapt e, că noi ni-am impus rezerve față cu conducerea actuală a „Asociațiunii transilvane“, cu toate acestea azi ne vedeți întruniți aci într'un număr așa de frumos, întruniți cu intenția nu de a zădărnici lucrarea Asociațiunii, ci a o promova, nu de a face gălgăie, ci de a ne înscrie cât de mulți între membrii ei.

Vîzînd dl Cosma, că am făcut o adevărată propagandă pentru de a întruni cât de mulți azi aci cu scopul de a mă înscrie în lista membrilor, pentru-ca presupunerea până acum barem la aparență basată, că am fi în contra „Asociațiunii transilvane“, să dispară ca pubereea de vînt. Ne vom înscrie deci acum, cât de mulți, pentru-ca să se vadă, că spriginim și susținem Asociațiunea. Dar' făcînd aceasta datori sîntem totodată a și declara — am în privința aceasta autorizarea celor mai mulți domni din cei de față datori sîntem — zic — a declara:

Că rezervele pe care le-am avut până acum ni-se impun și de aci înainte și că ele nici nu vor dispăre până atunci, până când comitetul central al „Asociațiunii transilvane“ nu se va ridica pe un pedestal mai înalt, de pe care ferit de miasmele intereselor mici să-și înteaască privirea numai la mărimea scopurilor Asociațiunii, ținînd neconțenit seamă de vocea poporului, care e vocea lui D-zeu.

Rîndul este deci acum la on. comitet central. Vrea să aibă aci unul dintre cele mai înfloritoare despărțăminte? Țină cont de cele-țe i-s'au spus cu atîta sinceritate. Nu vrea? Atunci fie sigur, că toată întrunirea de azi va rămîne nerodnică în urmările ei, ca o întrunire pusă la cale, dar' nu crescută și eșită din solul inimilor noastre.

Un intermezzo de tot hazul! — Vorbia dl Bratu despre școala de feteți din Sibiu a Asociațiunii, cum aceea nu e întocmită după trebuințele poporului, motivînd cu casuri concrete, că pentru a susține o feteți în acel institut se recer spese de 400 fl. anual, ear' venitele preoților și învțătorilor abia ajung acea sumă; era tocmai în preajma detragerii cuvîntului și expune nemulțumirile inteligenței de aici față cu felul cum ea este alcătuită. Dl Cosma îl înterupe cu un zîmbet sarcastic: „Lasă, dle, toate acestea nu le-a scris destul dl Slavici în „Tribuna“! „Să trăiască Slavici!“ rîsună deodată în întreaga sala. Și față presidială din seninul sarcasmului se învîl earăși în nori.

Morala celor petrecute aci este, că dl Cosma nu are ce căuta în Seliște, căci prin intervenția d-sale se poate compromite și chiar cea mai frumoasă cauză. Ear' poporulul i-s'a dat ocaziune și de astă-dată a se convinge, ce deosebire este între o adunare condusă de dl Cosma și între o adunare condusă de membrii comitetului reuniunii agricole. Z.

Înmormântarea archiducelui Wilhelm.

În 2 August s'a înmormîntat cu mare pompă archiducele Wilhelm, jelit de membrii familiei domnitoare și de întreaga armată.

Viena, orașul împărăților, era îmbrăcată în doliu. Mai pe fiecare casă era arborat drapelul negru, ear' de pe casele legațiunilor atîrnau drapele cernite.

Deja de dimineață se putea observa o mișcare neobicinuită înaintea „Hofburg“ului, unde două companii de vînători au ținut spalier.

Înmormîntarea s'a început după amiază la orele patru. Notabilitățile se adunară încă pe la trei în giurul catafalcului, așezat în capela din Hofburg. Sierul era așezat pe un covor țesut din fire de aur, deasupra catafalcului se întindea un „baldachin“ de catifea neagră. La căpătăiu, pe un „tabourette“ tot din catifea neagră erau așezate coroana princiară, pălăria de archiduce și de mare maestru al ordinului cavalerilor germani, mai departe sabia de cavaler și distincțiunile archiducelui. În giurul catafalcului erau atîrnate cununile Ma-

iestății Sale a Împărătesei Elisabeta, și AA. LL.: văduva princesă de coroană

Stefania, archiducii Ludovic, Carol, Eugen și Reiner și archiducele Maria Theresia, Elisabeta și Maria.

La orele patru veniră Maiestatea Sa Monarchul, Frideric, principe de Hohenzollern și Leopold principe de Bavaria, însoțiți de membrii familiei domnitoare, apoi curtea imperială, corpul diplomatic, ministrii, corpul generalilor, presiul Reichsrath-ului, primarul orașului Viena și diferitele delegațiuni.

Cortegiul a pornit spre biserica capușinilor, unde cadavrul a fost binecuvîntat din nou. După sfîrșitul ceremoniilor religioase, sierul a fost transportat în cripta familiară, unde s'a pus, în prezența membrilor familiei, la odiehnă vecinică.

Ceremoniarul curții apoi a predat cheia sierului și a concretizat îngrijirea cadavrului priorului ordinului capușinilor. După acestea Maiestatea Sa dimpreună cu membrii familiei domnitoare s'au departat.

Caserio înaintea tribunalului.

Ieronimo Caserio-Santo, asasinul miserabil al lui Carnot, care a săvîrșit crima cea mai urgisită a acestui secol, prin care a vîduvit pe cel mai nobil popor, în 2 August a stat înaintea curții cu jurați din Lyon, să dea seamă de fapta sa infernală. Despre decursul pertractării avem următoarele știri:

La orele 9 înaintea amezii juriul era deja compus, de față a fost și Caserio, pe care l'a transportat din temniță în decursul nopții. Publicul n'a fost mare, vre-o trei mese de jurnaliști, o ceată de advocați tineri și câțiva bărbați și câteva dame, care în urma legăturilor cu cercuri justiciare au putut să primească bilete de intrare.

Sala e mare și obdusă cu draperie roșu-alb. Deasupra juzilor atîrnă chipul Măntuitorului restignit. De-a dreapta locul procurorului, de-a stînga băncile juraților și în față acusatul.

La orele zece a cetit procurorul Tochier actul de acuză, în care e descrisă asasinarea lui Carnot. Publicul ascultă cu groaza cea mai mare crima zugrăvită în actul de acuză. După aceasta apoi numai decît s'a început ascultarea asasinului. El e un om tîner, mic și slab. Cu ochii băgați în cap afund, cu bărbia ascuțită, mustețele abia acum îi rîsar.

Președintele îl întreabă că e conștiu de fapta ce a săvîrșit, la ce îi răspunde că da, și că e gata să primească „ori-țe responsabilitate pentru această faptă nobilă“. Publicul ascultă cu greață răspunsul atît de cinic al acestui criminal.

Președintele i-a pus mai multe întrebări, la care răspunde tot cu același cinism pécătos. La întrebarea că de ce i-a lăsat familia și pe mamă-sa în deosebi, care cu tot adiașul a vrut să-l abțină dela această cale, Caserio răspunde că familia sa e omenina întreagă, pentru a cărui fericire a lucrat el când l'a omort pe Carnot.

A spus mai departe că e anarchist, are legături cu toate cluburile anarchiste, dar' nu le va descoperi nici-cînd. Apoi a început să descrie cu sînge rece și cu suris ironic pe buze, cum a omort pe Carnot. Spune că apropiindu-se de presedintul republicei, acesta îl primi cu o privire blîndă și totuși pătrunzătoare, care l'a influențat mult, dar' conștiința datoriei sale a fost mai mare decît să fi putut hesita și numai pe un moment.

Președintele îl întreabă apoi, că nu și-a adus aminte, că ziua de 24 Iulie, în care l'a omort pe Carnot, este zi de sărbătoare pentru Italieni; că este ziua memorabilă a acelu timp, când pe câmpile Lombardiei a curs sînge italian și francez, și că atunci se sărbătează amintirea rîșboiului dela Solferino? Caserio îi răspunde că da, a știut că e amintirea rîșboiului civil.

Ultima întrebare ce i-a pus-o președintele a fost că: n'a judecat înainte de a-l omort pe Carnot că nu va omort numai pe capul unei țeri, ci pe un bărbat stimat și iubit de toți, pe un om de omenie, de un caracter rar și cap de familie? La aceasta Caserio îi răspunde rîzînd că: om de omenie și cap de familie a fost și anarchitul Vaillant, pe care l'a omort Carnot.

După acestea ascultarea lui Caserio s'a finit și a urmat ascultarea martorilor: generalul Voisin și Borius, căpitanul Höttinger și Selpüet și prefectul Rivand. Toți descriu omorul.

Pertractarea cu ziua aceasta nu s'a sfîrșit.

Însușirile autorului.

„Are seriozitate morală, care e frivolă; e în posesiunea unei dexterități eminente meșteșugite, care însă nu stăpînește tehnicul lucrului, n'are spirit, dar' scrie un dialog spiritual, viu, banal, care e sănătos, dar' ici-colo cam dur“.

Primirea și caracteristica actriței.

„D-șoara Herbert e o fată încă tîneră, care a eșit demult din primăvara vieții; ea are o față de subreț; e o adevărată Gretchen și samănă mult cu tipurile femeiești ale lui Rubens. Organul ei e nelsemnat, plin, cald și aspru; simțămintele pe care nu le posedă, izvoresc din inimă“.

Franț se opune cu tărie ispitei de a mai ceti odată ce a scris; îi e teamă să nu neburnească.

Alătură tabela la epistolă, o sigilează, scrie adresa și o trimite iute la postă.

Acum numai rîsuță mai ușurat și se duce la fabrică. Se încearcă în obișnuitele lui deprinderi, dar' fără succes. Ochi îi sînt împăiașngenți, nu vede, nu aude, nu e capabil de nici o idee, capul îi este greu.

Trebuie să-și ceară concediu de o zi. Afară în natură se reculege, capul i-se luminează, dar' își propune firm a nu mai primi nici-cînd o astfel de însărcinare periculoasă.

Tr. V. L.

căstige o iocană totală, să aște firul cel roșu pentru toate — înzadar!

Ce să raporteze amicului seu? Posibil e, să reproducă toate aceste păreri așa de diferite în extras?

În sfîrșit se hotărăște să procedă sistematic. Își alcătuește o tabelă, ce conține mai multe rubrici.

Acestea sînt: succesul, caracterul piesei, primirea artistei etc. etc.

Apoi luă jurnalele la mână, unul după altul, și umplu rubricile. El ajunse la următorul rezultat:

Succesul:

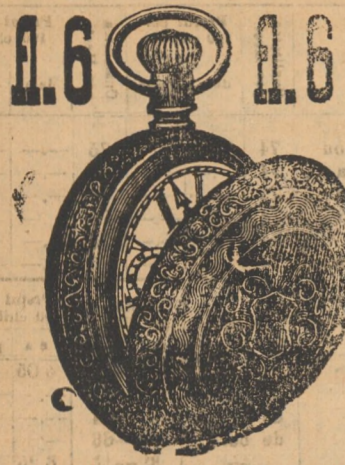
„Piesa va dispăre curînd, dar' se va susține multă vreme în repertoriu; ea fu primită cu plăcere, fiind respinsă fără de nici o îndoială; au făcut o adună impresiune, a cărei frivolitate a atins în mod neplăcut publicul“.

Caracterul piesei.

„E o dramă de bulevard de cel mai greșos soi, ținută în felul dramelor lui Scribe, care precum e știut samănă cu ale lui Iffland; ea întrece ușuratele scrieri franceze de acest soi și e curat germană, samănă în compoziția ei cu „Oedipus“ al lui Sofocle, ceea-țe denotă marele talent al scriitorului pentru scrieri comice“.

Cercetarea teatrului.

„Teatrul a fost tare slab cercetat, fiind toate locurile literalmente pline, numai lojile nu erau prea ocupate și galeriile erau de tot goale“.

Sensațiune

fac
orologioarele de buzunar goldin remont.
inventate acum.

Aceste oroloage in urma eleganței și frumsetii lor nu se pot deosebi de cătră orologioarele veritabile de aur, nici chiar de specialiști, orologioarele aceste fiind bine ciselate, rămân neschimbate. Cu cel mai fin mecanic de precisiune antimagnetic. Merg corect. *Garantie trei ani se poate da în scris.*

Prețul unei bucăți fl. 6.

Lanțuri de goldin cu carabină de siguranță, sport marquis, sau fason cuirassă bucata fl. 1.50.

Pentru fiecare orologiu se dă gratis o tasca de piele. [1743] 1-6

Oroloagele goldin se întrebuințează de aproape toți funcționarii austro-ungari din cauza exactității lor. Se pot căpăta numai la depositul central:

Alfred Fischer, Wien I., Adlegasse Nr. 12.

Advertizez a cumpăra imitațiuni, care sânt, ce-i drept, mai ieftine, însă fără valoare.

Publicațiune.

Cu privire la arindarea pășunii de oi pentru toamnă, iarnă și primăvară 1894/95 pe teritorul comunei Daia se va ține licitațiunea la 19 August a. c. la oarele 3 d. amezai în cancelaria oficiului comunal din Daia.

Condițiunile licitațiunii se vor face cunoscute în ziua fixată înainte de începerea licitațiunii.

Daia, 29 Iulie 1894.

[1800] 1-3 **Oficiul comunal.**

Oficina chimică de curățit petele
a lui

A. FODOR

se află în
Mariagasse nr. 1,
colțul stradei păreului (Bachgasse).

Se curăță și se fac ca noue vestimente de domni, surtoace, pantaloni, veste, pardisic, paltoane de iarnă și uniforme, vestimente de dame se curăță întregi, mai departe se execută cu promptitudine toate stoffele de mătasă, lână și bumbac, perdele cu dantele, stoffe de mobile etc. și se execută vestimente de damă după moda cea mai nouă.

Cu distinsă stimă

A. FODOR,

[1757] 2-10 **Mariagasse nr. 1.**

Un culegător-tipograf

și
Un învățăcel

se primesc imediat în atelierul
„Institutului Tipografic“ în Sibiu.

Paseri de canar din Harz

[1152] 8-10 premiate
trimite pelungă ramburs de 8-20 marea. Cele care nu convin se schimbă în decurs de opt zile franco și fără spese. Lista prețurilor, tratamentul gratuit.

**W. Heering in St. Andreasberg 427
Provinz Hannover.**

Anunț.

Se caută doi tineri absolvenți ai unei școale preparandiale, ca institutori pentru clasele primare.

A se adresa la: Institutul de băieți „I. Iavet“ în Craiova (România). [1782] 2-3

„The Gresham“

societate de asigurare pe viață
[1848] 10-12 **in Londra.**

Filială pentru Austria:

Viena, I. Giselastrasse 1,
în casa societății.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, Franz-Josefsplatz 5 și 6
în casa societății.

Activa societății la 31 Decembrie 1892 . . . franci 125,305.151.—
Venitul anual din premii și interese la 31 Decembrie 1892 . . . franci 22,840.056.—

Plăți pentru contracte de asigur. și de rente și pentru recumpărări etc. dela existența societății (1848) . . . franci 271,905.620.—

În ultimul period de gestiune de optsprezece luni s'au prezentat la societ. pentru propuneri noi, prin ceace suma totală a propunerilor intrate dela existența societății se urcă la . . . franci 1,853,916.605.—

prospecte și tarife, pe baza cărora societatea extradă polițe, precum și formulare de propuneri se dau gratuit prin domni agenți în toate orașele mai mari ale monarhiei austro-ungare și prin filialele pentru Austria și Ungaria, precum și prin

Agentura gen. pentru Transilvania în Cluj.

BORSEC,
în comitatul Ciuc, (Transilvania).

Scaldă de primul rang,

la înălțime de 900 de metri (2750 urme) în regiunea unui nestrăbătut brădet secular, liber de organisme inferioare.

Factorii vindecători: climă de munte; aer avut în ozon; fântăni cu apă de beut, de compozițiuni chimice de fer și alte elemente vindecătoare; scaldă de apă rece, cu conținut de acid carbonic; scaldă de mocirlă cu conținut de fer; scaldă cu apă caldă cu conținut de acid carbonic; scaldă cu frunză de brad; salon de cură de apă rece bine organizat; massage și cură cu electricitate.

Scaldă Borsec este recomandată din partea autorităților în medicina, atât din patrie cât și din străinătate pentru următoarele morburii: lipsa de sânge, morb de stomac și de intestine, turburări în mistuire, tuse uscată la cei cu aplicare spre tuberculositate, scuipare de sânge, catar de plămâni și de gât, morb de nervi, morburii femeiești, preamare îngrășare, scrușula, reumat și drept mijloace de întărire.

Borsec este un loc excelent de distracție.

Nici o scaldă nu se poate mândri cu atâtea locuri de excursiune ca și Borsecul.

Inceputul sezonului este 15 Iunie și finea la 15 Septemvrie.

Călătoria la Borsec se efectuește prin „întreprinderea de caleasă“, a cărei comodități sânt neprețuite și după contractul încheiat mai în urmă, circulează între Borsec și Reghinul-săsesc și viceversa între Reghinul-săsesc și Borsec cu cai schimbați în decurs de o zi. Calesele întreprinderii dela 1 Iunie până la 31 August (pe timpul sezonului principal) circulează pe fiecare zi chiar și dacă nu sânt musafiri.

Dela 15-30 Iunie și dela 1-15 Septemvrie de asemenea circulează calesele întreprinderii.

Calesele (întreagă sau câte un loc numai) se pot comanda înainte.

Adresa: Miklós Görög, Szász-Régen.

Prețurile de transport sânt tarifate.

Apă de Borsec pentru vin e pus în circulație în sticle umplute și închise prin mașini acomodate spre acest scop, și așa apa este conservată așa cum e în isvor, fără să-și piardă din putere.

Comandele se fac pe adresa lui Lázár & Verzár în Brașov, ca singurii vânzatori îndreptați, care efectueșc grabnic și ieftin comande pentru alți vânzatori.

Comande mai mici pentru singuratici efectueșc și direcțiunea scaldelor.

La toate recerșările răspunde grabnic și cu plăcere și săvârșește cu deslușiri și prospecte de ori-ce gen direcțiunea precum și dl Dr. Szilvássy János, medicul scaldelor.

Stațiune postală și telegrafică în loc.

Borsec, luna Maiu 1894. [1845] 12-13

Direcțiunea scaldelor și a întreprinderii.

Avis important

pentru dnii fabricanți și comercianți de beuturi spirtuoase
P. T.

Subsemnatii recomandăm domnilor fabricanți și comercianți de beuturi spirtuoase mărfurile noastre, adică uleiuri aetherice, aethere, compozițiuni și ori-ce fel de esențe și extracte pentru fabricarea pe cale rece a tuturor beuturilor spirtuoase, precum

Licueruri, Rom, Cognac, Slivovitză, Comina, Tescovina și altele,

care esențe sânt cunoscute ca cele mai fine și le vindem cu prețuri foarte ieftine în comparațiune cu buna calitate a lor.

Ca Români și specialiști în această branșă sperăm, că vom fi preferați și de cătră onor. comercianți români din Transilvania, Banat etc., după-cum sântem cei mai preferați și în toată România, unde exportăm deja de mulți ani cantități considerabile, spre deplina mulțumire a numeroasei noastre clientele.

Prețuri-Curente precum și Cărticele cu instrucțiuni deslușite pentru fabricarea cu înlesnire a tuturor beuturilor spirtuoase, tipărite în limba română trimitem franco și gratis la prima cerere.

Corespondența în limba română.

Cu toată stima

Fratelli de Mayo.

WIEN, I, Adlegasse nr. 10.

[1565] 6-6

P. S. Reprezentanți activi și solizi acceptăm cu condițiuni avantajoase.

„FAGETANA“

instituit de credit și de economii, ca societate pe acțiuni
în Facset (Banat)

acoardă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă 6% interese la an, plătiind institutul contribuțiunea după interesele capitalisate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectui și prin post.

[747] 18-

Direcțiunea.

Foaie ilustrată pentru familie

„VATRA“

sub direcțiunea

dilor **I. Slavici, I. L. Caragiale și G. Coșbuc.**

Această revistă ilustrată este dirigeată de unii dintre cei mai apreați scriitori români, cu menirea de a oferi onor. public cetitor român, cele mai bune scrieri ale celor mai talentați scriitori români din toate părțile locuite de Români.

Trebuia în sfârșit o foaie, care să ocupe un loc de cinste pe masa fiecărei familii românești.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru ajungerea acestui scop; grija de căpetenie fiind a nu lăsa să se strecoare în această revistă nimic nepotrivit cu tradițiile neamului nostru și cu moravurile familiei.

Cele mai bune romane, povestiri, poezii etc. originale și alese, vor ocupa primul loc și numai întâmplător în al 2-lea rind traducțiuni. Toate însă în cea mai curată, mai aleasă și mai frumoasă românească.

Artele, știința, recensiunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate, partea variată și humoristică, toate își vor ave coloarele speciale rezervate în această foaie, cu competență și cu onestitate redactate.

Nici vieața casnică nu va fi neglijată: Sfaturi bune din punctul de vedere al educațiunii, higienii, îmbrăcămintei, a trailului economic, felurite îndrumări folositoare economiei casei, vor fi tratate cu multă grije.

Ilustrațiunile vor fi alese pe cât e cu putință din istoria neamului nostru, copii după tablourile artiștilor nostri și a celor străini, vederi felurite din țeara noastră și de pretutindenea unde locuiesc Români.

În aceste condițiuni se va prezenta onoratului public român, foaia ilustrată pentru familie

„VATRA“

ca un mărgăritor al literaturii noastre naționale, și va apăre de 2-ori pe lună, adică 24 fascicule pe an de câte 4 coale 4º mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețul abonamentului pe un an este:

Pentru Austro-Ungaria: coroane 24. Pentru țerile Uniunii-Latine: fr. 24.

Vânzarea cu numărul: coroane 1.10 (Austro-Ungaria), franci 1.10 (țerile Uniunii-Latine).

Subsemnatul vă roagă să primiți cu simpatie apariția acestei publicațiuni românești, și să-i asigurați continuitatea prin binevoitorul d-voastre sprijin, abonându-vă la ea.

Abonamente se primesc și în librăria „Institutului Tipografic“ Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 21.

Cu deosebită stimă:

C. SFETEA,

librar-editor. — BUCUREȘTI.

[475] 21-30

Pentru fotografi și amatori!

Tipar pe platină

Hârtie de copiat, se lucrează fără dezvoltare, fără chemicalii. — 1 pachet 12 bucăți . . . 9×12—13×18
fl. 1.40 1.80.

Sensațiune a produs între specialiști și laici aparatul nostru de buzunar și pentru călătorie, practic și extraordinar de ieftin, „Excelsior“, cu aparat de închis momentan sau la timp, cu linte optică dimpreună cu toate chemicaliile, cu placa de uscat, hârtie de copiat, cu felinar pentru camera întunecoasă etc. prețul numai fl. 6.— complet — Cel mai mare deposit de utensilii pentru amatori și fotografi de profesiune. Place de uscat fulger, Germania

6×9 9×12 12×16 [1633] 2-2
pro duzină fl. —.55 1.— 1.60 etc.

Catalog complet de prețuri cu îndrumări pentru începători 20 cr.

Rix, Versandt-Depôt II./2, Praterstrasse 16.

Gichtfluidul lui Kwizda

De mulți ani probat ca leac de casă, care alină durerile. Fricțiuni întăritoare înainte și după ture mari. Prețul unui flacon 1/1 fl. 1 v. a.; flacon 1/2 60 cr. v. a.

Depositul principal:

Apoteca cercuală Korneuburg I. Viena.

Se poate căpăta în toate farmaciile.

Să se observe cu atențiune marca și să se ceară exclusiv

Gichtfluidul lui Kwizda

Pentru tipar responsabil Iosif Marshall,